YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

2 päivänä huhtikuuta 2009 [1]

Asiassa C-134/08,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Bundesfinanzhof (Saksa) on esittänyt 20.3.2008 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 2.4.2008, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Hauptzollamt Bremen

vastaan

J. E. Tyson Parketthandel GmbH hanse j.,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Ilešič sekä tuomarit A. Borg Barthet (esittelevä tuomari) ja E. Levits,

1 – Oikeudenkäyntikieli: saksa.

julkisasiamies: J. Mazák,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon Euroopan yhteisöjen komission, asiamiehinään S. Schønberg ja C. Hermes, esittämät huomautukset,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee lisätullien käyttöön ottamisesta tiettyjen Amerikan yhdysvalloista peräisin olevien tuotteiden tuonnissa 8.12.2003 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2193/2003 (EUVL L 328, s. 3) 4 artiklan 2 kohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty oikeudenkäynnissä, jossa kantajana on Hauptzollamt Bremen (jäljempänä Hauptzollamt) ja vastaajana J. E. Tyson Parketthandel GmbH hanse j. (jäljempänä Tyson Parketthandel) ja joka koskee lisätullin perimistä Yhdysvalloista peräisin olevista parkettilevyistä.

Yhteisön asiaa koskevat oikeussäännöt

3 Asetuksen N:o 2193/2003 kolmannessa, viidennessä ja kuudennessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(3) Arvon perusteella kannettavien enintään 17 prosentin lisätullien vaiheittaisen käyttöön ottamisen Yhdysvalloista peräisin olevien valittujen tuotteiden tuonnissa katsotaan alkuvaiheessa olevan asianmukainen vastatoimenpide sille, että Amerikan yhdysvallat ei ole noudattanut riitojenratkaisuelimen suosituksia. Kun edellä mainittu lisätullien taso on saavutettu, komission olisi tilanteessa tapahtuneen kehityksen huomioon ottaen tehtävä neuvostolle ehdotus jatkotoimista.

– –

(5) Näitä lisätulleja ei olisi sovellettava tuotteisiin, joille on ennen tämän asetuksen voimaantuloa myönnetty tuontilisenssi tullittomana tai alennetuin tullein.

(6) Näitä lisätulleja ei olisi sovellettava tuotteisiin, joiden osalta voidaan osoittaa, että ne on viety Amerikan yhdysvalloista yhteisöön ennen lisätullien voimaantuloa.”

4 Mainitun asetuksen 2 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tämän asetuksen liitteessä lueteltuihin Amerikan yhdysvalloista peräisin oleviin tuotteisiin sovelletaan asetuksen (ETY) N:o 2913/92 mukaisen tullin lisäksi arvotullia seuraavasti:

– 5 prosenttia 1 päivästä maaliskuuta 2004 31 päivään maaliskuuta 2004.”

5 Saman asetuksen 4 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Lisätullia ei sovelleta liitteessä lueteltuihin tuotteisiin, joille on ennen tämän asetuksen voimaantuloa myönnetty tuontilisenssi tullittomana tai alennetuin tullein.

2. Lisätullia ei sovelleta liitteessä lueteltuihin tuotteisiin, joiden osalta voidaan esittää selvitys, että ne ovat jo olleet matkalla yhteisöön tämän asetuksen voimaantulopäivänä, ja joiden määräpaikkaa ei voida muuttaa.”

6 Asetuksen N:o 2193/2003 5 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tämä asetus tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.”

7 Mainittu asetus julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä 17.12.2003.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

8 Tyson Parketthandel vaati 5.3.2004, että Yhdysvalloista peräisin oleva lähetys, joka sisälsi tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista 23.7.1987 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 (EYVL L 256, s. 1) liitteessä I olevan yhdistetyn nimikkeistön alanimikkeeseen 4409 20 98 kuuluvia kirsikkapuisia parkettilevyjä ja joka lastattiin Yhdysvalloissa 20.2.2004 merikuljetusta varten, luovutetaan vapaaseen liikkeeseen.

9 Hauptzollamt asetti samana päivänä tekemällään ja Tyson Parketthandelille osoittamallaan maksupäätöksellä tuontimaksuja eli lisätullin ja tuonnin arvonlisäveron. Lisätulli perittiin asetuksen N:o 2193/2003 2 artiklan 1 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan mukaisesti viiden prosentin suuruisena arvotullina.

10 Tyson Parketthandel teki oikaisuvaatimuksen tästä maksupäätöksestä vain siltä osin kuin se koski lisätullia, ja tämä oikaisuvaatimus hylättiin.

11 Tyson Parketthandel nosti päätöksestä, jolla sen oikaisuvaatimus hylättiin, kanteen Finanzgericht Bremenissä, joka kumosi maksupäätöksen, jolla vahvistettiin tälle yhtiölle asetettujen tuontitullien määrä, siltä osin kuin oli asetettu lisätulli ja otettu se huomioon tuonnin arvonlisäveroa määritettäessä. Finanzgericht Bremen katsoi nimittäin, että asetuksen N:o 2193/2003 4 artiklan 2 kohdan siirtymäsäännöksiä on, kun otetaan huomioon saman asetuksen kuudes perustelukappale, tulkittava siten, ettei lisätullia sovelleta sellaisiin tuotteisiin, jotka olivat jo olleet matkalla yhteisöön ennen lisätullien voimaantuloa eli ennen 1.3.2004 ja joiden määräpaikkaa ei voitu enää muuttaa.

12 Hauptzollamt väittää Revision-valituksessaan, jonka se teki Finanzamt Bremenin tuomiosta, että asetuksen N:o 2193/2003 4 artiklan 2 kohtaa ei tule tulkita sen sanamuodosta ilmenevän merkityksen, joka on yksiselitteinen, vastaisesti.

13 Bundesfinanzhof toteaa ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevassa päätöksessään, että asetuksen N:o 2193/2003 4 artiklan 2 kohdan selvä ja yksiselitteinen sanamuoto ja tämän säännöksen saksankielisen version vertaaminen sen ranskan- ja englanninkieliseen versioon puoltavat sen sanamuodon mukaista soveltamista. Muutoksenhakutuomioistuin epäilee kuitenkin asetuksen kuudennen perustelukappaleen valossa sitä, vastaako 4 artiklan 2 kohdan sanamuoto todella yhteisön lainsäätäjän tarkoitusta.

14 Koska Bundesfinanzhof katsoi, että sen käsiteltävänä olevan asian ratkaisu edellyttää asetuksen N:o 2193/2003 4 artiklan 2 kohdan tulkintaa, se päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko – – asetuksen – – N:o 2193/2003 4 artiklan 2 kohtaa tulkittava sanamuotonsa vastaisesti siten, että lisätullia ei sovelleta sellaisiin tuotteisiin, joiden osalta voidaan esittää selvitys, että ne ovat jo olleet matkalla yhteisöön lisätullien voimaantulopäivänä, ja joiden määräpaikkaa ei voida muuttaa?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

15 Muutoksenhakutuomioistuimen epäilykset mainitun säännöksen tulkinnasta johtuvat siitä, että asetuksen N:o 2193/2003 kuudennen perustelukappaleen sanamuodossa annetaan ymmärtää, että lisätulleja ei olisi sovellettava tuotteisiin, joiden osalta voidaan osoittaa, että ne on viety Yhdysvalloista yhteisöön ennen lisätullien voimaantuloa eli saman asetuksen 2 artiklan 1 kohdan mukaan ennen 1.3.2004. Tällainen sanamuoto aiheuttaa tietynlaista kaksiselitteisyyttä tällä tavoin ilmaistun yhteisön lainsäätäjän tarkoituksen ja mainitun 4 artiklan 2 kohdan sanamuodon välille, jonka mukaan lisätullia ei sovelleta sellaisiin tuotteisiin, joiden osalta voidaan esittää selvitys, että ne ovat jo olleet matkalla yhteisöön mainitun asetuksen voimaantulopäivänä eli sen 5 artiklan mukaan 17.12.2003.

16 Tältä osin on muistutettava aluksi, että yhteisön säädöksen perustelukappaleilla ei ole sitovaa oikeusvaikutusta eikä niihin voida vedota kyseisen säädöksen varsinaisista

säännöksistä poikkeamiseksi eikä näiden säännösten tulkitsemiseksi tavalla, joka on selvästi niiden sanamuodon vastainen (ks. erityisesti asia C-136/04, Deutsches Milch-Kontor, tuomio 24.11.2005, Kok., s. I-10095, 32 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

17 Seuraavaksi on todettava, ettei asetuksen N:o 2193/2003 valmisteluasiakirjoista tai sen eri kieliversioiden vertailusta käy ilmi, että asetuksen 4 artiklan 2 kohtaan sisältyisi virheellinen muotoilu.

18 Lopuksi on todettava, että mainittu 4 artiklan 2 kohta, jonka sanamuoto sitä paitsi ei ole epäselvä, on johdonmukainen asetuksella N:o 2193/2003 käyttöön otetun järjestelmän kanssa. Kuten komissio huomauttaa, taloudellisten toimijoiden on nimittäin voitava luottaa siihen, että tuotteisiin, joita ne ovat vieneet Yhdysvalloista yhteisöön ennen tämän asetuksen julkaisemista ja voimaantuloa, ei sovelleta asetuksessa säädettyjä lisätulleja. Tämä odotus ei sen sijaan ole perusteltu sellaisten tuotteiden osalta, jotka on viety mainitun päivän jälkeen sikäli kuin taloudelliset toimijat eivät siitä lähtien voineet olla tietämättä, että lisätulleja sovelletaan mainitun asetuksen säännösten mukaisesti.

19 Edellä esitetyillä perusteilla asetuksen N:o 2193/2003 kuudenteen perustelukappaleeseen ei voida vedota sen 4 artiklan 2 kohdan tulkitsemiseksi selvästi tämän säännöksen sanamuodon vastaisella tavalla.

20 Näin ollen esitettyyn kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 2193/2003 4 artiklan 2 kohtaa on tulkittava sen sanamuodon mukaisesti siten, että lisätullia ei sovelleta sellaisiin tuotteisiin, joiden osalta voidaan esittää selvitys, että ne ovat jo olleet matkalla Euroopan yhteisöön tämän asetuksen voimaantulopäivänä, ja joiden määräpaikkaa ei voida muuttaa.

Oikeudenkäyntikulut

21 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (viides jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Lisätullien käyttöön ottamisesta tiettyjen Amerikan yhdysvalloista peräisin olevien tuotteiden tuonnissa 8.12.2003 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2193/2003 4 artiklan 2 kohtaa on tulkittava sen sanamuodon mukaisesti siten, että lisätullia ei sovelleta sellaisiin tuotteisiin, joiden osalta voidaan esittää selvitys, että ne ovat jo olleet matkalla Euroopan yhteisöön tämän asetuksen voimaantulopäivänä, ja joiden määräpaikkaa ei voida muuttaa.

Allekirjoitukset